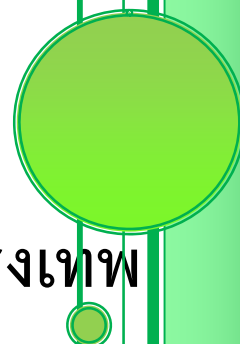

คู่มือ

เทคนิคการหาหัวข้องานวิจัย

สถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

คำนำ

ในปัจจุบันปัญหาที่สำคัญเป็นอันดับแรก ๆ ของผู้เริ่มต้นทำวิจัย คือ การเลือกหัวข้องานวิจัยที่ต้องการจะศึกษา เพราะมีนักวิจัยหลาย ๆ ท่านยังสับสนอยู่ว่าอะไร คือปัญหา แล้วปัญหาคืออะไร และมีที่มาจากไหน

ดังนั้น สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เป็นสถาบันหนึ่งที่ทำให้บริการด้านงานวิจัย เป็นแหล่งรวบรวมความรู้ สื่อกลางระหว่างนักวิจัยและบุคคลภายนอก เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และนำมาปรับปรุงและพัฒนาต่อยอดช่วยเหลือแก่ผู้ที่สนใจ ทั้งนี้ สถาบันวิจัยและพัฒนา เล็งเห็นความสำคัญของการสร้างนักวิจัย เพื่อต้องการให้การดำเนินงานด้านวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงได้จัดทำ “คู่มือเทคนิคการหาหัวข้องานวิจัย” ขึ้นเพื่อเสนอแนะ และให้ข้อคิดเห็นในประเด็นของการเลือกหัวข้อที่เหมาะสมกับตนเอง แหล่งที่มาของหัวข้องานวิจัย หลักเกณฑ์การเลือกหัวข้อปัญหา ลักษณะของปัญหาที่ดี ข้อควรระวังในการเลือกหัวข้อปัญหา การตั้งชื่อหัวข้อปัญหาได้ตามลำดับ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่อไป โดยได้ทำการสรุปข้อมูลจากการศึกษาแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมและจากประสบการณ์จริงในกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของอาจารย์ผู้ทำงานวิจัย ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

สถาบันวิจัยและพัฒนา
ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖

สารบัญ

	หน้า
คู่มือ เทคนิคการหาหัวข้องานวิจัย	
+ ความหมายของการวิจัย	๓
+ ประโยชน์ของการทำวิจัย	๓
+ การเลือกหัวข้องานวิจัย	๔
+ หลักเกณฑ์การเลือกหัวข้อปัญหา	๕
+ ลักษณะของปัญหาที่ดี	๕
+ ข้อควรระวังในการเลือกหัวข้อปัญหา	๖
+ การตั้งชื่อหัวข้อปัญหา	๖
เอกสารอ้างอิง	๗

เทคนิคการหาหัวข้องานวิจัย

การวิจัย หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบในการแก้ไขปัญหา โดยวิธีการที่เป็นระบบเชื่อถือได้ตามหลักวิชาการ โดยมีลำดับขั้นตอนในการวิจัยที่เริ่มจากการกำหนดปัญหาศึกษาเอกสารผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ตั้งสมมติฐาน ออกแบบการวิจัย สร้างเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปและเขียนรายงานการวิจัย

ประโยชน์ของการทำวิจัย

1. การวิจัยช่วยให้เกิดวิทยาการใหม่ ๆ เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้นทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ
2. การวิจัยสามารถใช้แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องและยุติธรรม
3. การวิจัยจะช่วยให้เข้าใจปรากฏการณ์และพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ดีขึ้น และสามารถใช้นำมาพยากรณ์ปรากฏการณ์และพฤติกรรมต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพมากกว่าการคาดคะเนแบบสามัญสำนึก
4. การวิจัยสามารถช่วยในด้านการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน การตัดสินใจปัญหาหรือการวินิจฉัยสั่งการของผู้บริหารให้เป็นได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
5. การวิจัยสามารถตอบคำถามที่ยังคลุมเครือให้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น
6. การวิจัยจะช่วยกระตุ้นความสนใจของนักวิชาการ ให้มีการใช้ผลการวิจัยและทำงานค้นคว้าวิจัยต่อไป
7. การวิจัยจะทำให้ทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งนำมาใช้เป็นประโยชน์เพื่อการปรับปรุงหรือพัฒนาบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น
8. การวิจัยทำให้มีผลงานวิจัยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะช่วยเสริมให้ทราบข้อเท็จจริงได้กว้างขวางและแจ่มชัดยิ่งขึ้น
9. การวิจัยจะช่วยกระตุ้นบุคคลให้มีเหตุผล รู้จักคิด และค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ
10. การวิจัยช่วยให้มีเครื่องมือและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งอำนวยความสะดวกสบายให้แก่มนุษย์เป็นอย่างมาก

การเลือกหัวข้องานวิจัย

1) หัวข้อวิจัยอาจเกิดจากความสนใจ ประสบการณ์ส่วนตัว และปัญหาในการทำงาน

2) การอ่านเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตำรา วารสารวิจัยต่างๆ และปริญญา นิพนธ์ต่างๆ บทความต่างๆที่เกี่ยวข้อง รายงานการวิจัย เป็นต้น จากการอ่านบททวนและการวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์วรรณกรรมเหล่านี้ จะทำให้ทราบถึงช่องว่างหรือโอกาสที่จะต่อยอดทางความคิดได้ หรือเรื่อง ที่ตนเองสนใจที่จะศึกษาหลังจากการได้อ่านผลงานวิจัยของคนอื่นแล้ว จะได้นำข้อค้นพบจากการทำวิจัยและ ข้อเสนอแนะที่ผู้วิจัยให้ไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการต่อยอดความคิด หรือเป็นแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะทำวิจัย ได้ หรือจากการอ่านบทความย่อปริญญานิพนธ์/บทความย่อ เมื่ออ่านแล้วก็จะเกิดแนวความคิดในการเลือกหัวข้อปัญหา การวิจัยได้ และทราบว่าใครทำงานวิจัยอะไรบ้างและลดการทำงานวิจัยซ้ำซ้อนกับผู้อื่นด้วย จากแหล่งอื่นๆ เช่น การวิเคราะห์แนวโน้มของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงในสังคม ตามสภาพเวลาและเทคนิค วิทยาการต่างๆ หรือจากข้อโต้แย้ง หรือการวิพากษ์วิจัยของบุคคลที่อยู่ในวงการณ์นั้น ซึ่งบางครั้งจากการประชุม สัมมนาหรือการอภิปรายต่างๆ ในเรื่องที่ตรงกับที่ผู้วิจัยสนใจ หรือจากการศึกษาปัญหาจากสถาบันหรือหน่วยงาน ต่างๆ ที่มีการทำวิจัย หรือบุคคลที่กำลังทำวิจัยอยู่ เป็นต้น

3) แหล่งทุนอุดหนุนการวิจัย นับเป็นอีกแหล่งหนึ่งที่สามารถกำหนดที่มาของหัวข้องานวิจัย ได้ โดยแหล่งทุนจะกำหนดหัวข้อกว้างๆ โดยจะแจ้งให้ทราบว่าขณะนี้แหล่งทุนนั้นๆ กำลังสนใจที่จะสนับสนุนการ วิจัยอะไรบ้าง และอาจให้หัวข้อตัวอย่างที่น่าสนใจ ผู้ที่สนใจจะรับทุนอาจดัดแปลงหัวข้อที่แหล่งทุนระบุไว้ให้เข้ากับ สภาพของสังคมไทย

หลักเกณฑ์การเลือกหัวข้อปัญหา

ผู้วิจัยควรทราบหลักเกณฑ์ในการเลือกหัวข้อวิจัย เพื่อที่จะเลือกหัวข้อปัญหาการวิจัยที่ดี และเหมาะสม เกณฑ์ในการคัดเลือกมีดังต่อไปนี้

- 1) เลือกจากความสนใจของตนเองเป็นที่ตั้ง ไม่ว่าจะหัวข้อที่จะทำการวิจัยมีความสำคัญมากน้อยเพียงใด และกำลังอยู่ในความสนใจของคนทั่วไปหรือไม่ หากผู้ที่จะทำวิจัยไม่มีความสนใจในหัวข้อนั้นๆ ก็ไม่ควรที่จะทำวิจัยหัวข้อนั้น เพราะงานวิจัยจำนวนมากไม่สามารถลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยเหตุผลเดียวคือ ผู้วิจัยไม่มีความสนใจอย่างแท้จริง ความสนใจในเรื่องที่จะทำวิจัยมีความสำคัญมาก เพราะเป็นแรงจูงใจที่จะผลักดันให้ผู้วิจัยเกิดการติดตามค้นคว้า เพื่อให้โครงการวิจัยได้บรรลุเป้าหมาย
- 2) เลือกปัญหาที่ตรงกับความสามารถของตนเอง การวิจัยเป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในด้านต่างๆ
- 3) เลือกปัญหาที่มีคุณค่า ทั้งนี้ปัญหาที่ต้องการทำวิจัย ควรเป็นการเพิ่มพูนให้เป็นความรู้ใหม่ และเสริมทฤษฎี อีกทั้งเป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติงานต่อไป
- 4) คำนึงถึงความเหมาะสมในเรื่องของเวลา งบประมาณและกำลังแรงงานของตน
- 5) คำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยในการทำวิจัย เช่น ปัญหานั้นจะได้รับความร่วมมือมากน้อยเพียงใด มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลหรือไม่ หรือผู้วิจัยต้องสร้างชิ้นเอง ปัญหานั้นมีแหล่งค้นคว้าหรือไม่

ลักษณะของปัญหาที่ดี

- 1) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ มีประโยชน์ ทำให้เกิดความรู้ใหม่ๆและนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไข ปัญหาต่างๆได้
- 2) เป็นปัญหาที่สามารถหาคำตอบได้โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือวิธีการวิจัยได้
- 3) เป็นปัญหาที่หาข้อมูลมาตรวจสอบสมมติฐาน เพื่อหาข้อสรุปได้
- 4) เป็นปัญหาที่ให้คำนิยามปัญหาได้
- 5) สามารถวางแผนการดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆไว้ล่วงหน้า และเห็นลู่ทางที่จะทำได้สำเร็จ
- 6) ปัญหาที่สนใจต้องไม่เกินกำลังความสามารถของตนเองที่จะทำให้สำเร็จ แม้จะมีอุปสรรคบางอย่างก็จะสามารถแก้ไขได้
- 7) สามารถหาเครื่องมือหรือสร้างเครื่องมือที่มีคุณภาพเพื่อใช้รวบรวมข้อมูลได้

ความลึกซึ้ง

ข้อควรระวังในการเลือกหัวข้อปัญหา

- 1) ไม่ควรเลือกปัญหาที่กว้างเกินไป ไม่มีขอบเขต แต่ควรเลือกหัวข้อปัญหาที่แคบแต่มี
- 2) ไม่ควรเลือกปัญหาที่หาข้อมูลไม่ได้
- 3) ไม่ควรเลือกปัญหาที่ไม่สามารถหาข้อมูลมาทดสอบได้
- 4) ไม่ควรเลือกปัญหาที่ไม่มีสาระสำคัญ

การตั้งชื่อหัวข้อปัญหา

- 1) ชื่อปัญหาควรกะทัดรัด และมีความชัดเจน
- 2) ชื่อหัวข้อปัญหาที่ดีจะต้องแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรของปัญหานั้นๆ
- 3) ภาษาที่ใช้ต้องมีความชัดเจน อ่านเข้าใจได้ง่าย
- 4) การตั้งชื่อหัวข้อปัญหาจะต้องระวังไม่ให้ซ้ำซ้อนกับผู้อื่น แม้ว่าจะศึกษาในประเด็นที่

คล้ายๆ กันก็ตาม

อ้างอิง

การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง เทคนิคการหาหัวข้องานวิจัย , อาจารย์ผู้ทำวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลกรุงเทพ, 2556-2557

นราศรี ไวนิชกุล และชูศักดิ์ อุดมศรี .2545. ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจฉบับปรับปรุงแก้ไข.

พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดร.เขาวรัตน์ เตมียกุล ครูเชี่ยวชาญ ค.ศ. 4 , ความหมายและประเภทของการวิจัย

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย, รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์,<http://www.watpon.com/Elearning/res11.htm>